

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . 6 kor — fl.	Félévre . 9 kor — fl.
Negyedévre 3 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér Biederstejn-palota földszintén, az utóbban kétfel.

Haladunk.

Haladunk, kétségtelenül haladunk; ha nem is minden téren, de egy irányban biztosan és feltartóztatlanul: a közös költségek terén.

Lovagias nemzet vagyunk, egy pár milliónak oda se nézünk; van nekünk bőven. Hiszen nincs is sokról szó, mindössze 10—12 millió emelkedésről, amiből Magyarország a legrosszabb esetben csak 4 millió esik; persze nem egyszer s mindenkorra, hanem 4 millióval évente és állandóan több mint eddig.

Az emelkedés fele a hivatalos nyelvjárás szerint nem is emelkedés, hanem a hadügyi budget természetes növekvése, aminőhöz minden évben lesz szerencsénk; azt hivatalosan nem mondják, hogy a hadügyi budget csak ilyen természetes növekvés mellett végül fel fogja falni az egész országot.

A másik fele a kínai expedició költsége. Ausztria szerzett Kinában 0.6 mértföldnyi gyarmatembriót és ennek is mi adjuk meg az árát. Nem elég, hogy

Ausztria legjobb gyarmata vagyunk, még újabb gyarmat szerzésére is fizetnünk kell. Az embryo persze fejlődni és gyarapodni fog és évről-évre több millió fog kelni. Ausztria kereskedelmének és iparának a befektett összeg, a mi millióinkkal egyetemben vissza fog térülni, mi azonban nem kapunk vissza semmit és ha nagy erőfeszítéssel fog talán sikerülni itthon valamit kiragadni az osztrák ipar karmaiból, a kínai kerülő uton a jövőben a dupláját fogjuk fizetni.

Uj ágyukra csak azért nem kérnek, mert a delegációk tavasszal vannak és csak ősszel fognak a gyártáshoz. Igaz, hogy az osztrákokat híres ágyuik dacára utolsó háborúikban megverték s azóta kétszer változtatták az ágyuk rendszerét, mind a kétszer fenomenális, felülmulthatatlan saját külön találmányaik alapján. Most jön a harmadik rendszer-változás. Kár ezekért az olvasatlan milliókért; a jövő háborút a „felülmulthatlan“ Uchatiusokkal is el lehetett volna veszteni és nekünk legalább a pénzünk maradt volna meg.

Erdélyi házi-ipari czikkek kiállítása Debreczenben.

Debreczen, április 17.

Ma reggel nyílik meg a Simonffy-utcai 1 sz. bérház 4-ik boltjában az Erdélyi Kárpát-Egyesület — közelebb-ről, az egyesület agilis főtitkára Radnóti Dezső által rendezett kiállítása az erdélyi házi-ipari czikkeknek. Kissebb-méretű, mindamelllett igen változatos kiadása ez annak a rendkívül érdekes, fontos közgazdasági és nemzeti feladatra hivatott gyűjteménynek, amelyet a Kárpát-Egyesület Kolozsvárt, Mátyás király szülőházában szervezett néprajzi muzeumba halmozott össze, fényes tanúságául a magyar faj kézi ügyességének, Kalotaszeg és a Székelyföld népe művészi érzékének.

A főczél az, hogy kenyeret és munkát adjanak a szegény embereknek, hogy biztosítsák megélhetését a magyarság e jobb sorsra érdemes elemeinek. Ezért karolta fel a hazafias czélú mozgalmat a kormány is. — De legtöbbet mégis a társadalom tehet; kell is, hogy tegyen. Csak úgy lendülhet fel igazán az erdélyi háziipar, ha minél melegebben fogja pártját a társadalom; minél inkább megkedveli és minél jobban vásárolja az ügyes kezű magyar asszonyok és férfiak finom izléssel készült munkáit.

A Kárpát Egyesület ezzel a most megnyíló kiállítással alkalmat kíván adni Debreczen és vidéke közönségének

Beteg az én kis galambom.

Hallgasson el minden, minden,
Madár se daloljon,
Boruljon el az égből is,
Csillag se ragyogjon,
Merüljön el bubánatba,
Minden e világon:
Beteg az én kis galambom,
Drága gyöngyvirágom...

Szellő, szellő, gyenge szellő
Sugd meg a madárnak,
Meséld el a patak partján
Minden kis virágnak,
Mond el minden falevelnek
A szomorúságom:
Beteg az én kis galambom,
Drága gyöngyvirágom...

Papp János.

A megoldás.

Irta: **Ferdinándy Gyula.**

Alkonyat volt. Korom, sötét felhők burkolták a leáldozó napot, izzó tüze, vakító fénye nem törhetett a sűrű rétegen keresztül. Az ég csatornái megnyitak. A szél üstökénél fogva rázta meg a százados tölgyeket, tépte, szaggatta és tova rohant. A menny dörgött. Az égen cikázott a villám, szemképráztató fényével jelző az égboltozatot, honnan kitört, mint egy megbőszült vad és lecsapott. Fülkietítő robaj s a vén tölgy ordítva fájdalomában, hasadt ketté. A föld csendesen, meghunyászkodva várta sorsát, az ég bömbölt s önmagából villámait szerte szórta ujjongva örömeiben. Haragra kelt az ég a földdel, mintha meg akarta volna mutatni, mily hatalmasak erői.

Nem volt látható földi lény sehol sem. Ki lett volna vakmerő dacolni a nagy Isten kegyelmet nem ismerő haragjával. Eltűntek a föld lakói. Az emberek házaikba menekültek, az állatok, hová tudtak bujtak el.

És mégis! Az erdő közepén két alak volt látható, kik karjaikat egymásba öltve, vidám kacajjal felelve a tomboló viharoknak, szoroson egymás mellett haladtak. Nem vették észre a lecsapó villámokat, egymáshoz simulva elfeledték, ki őket alkotá, az Istent.

Az egyik fiatal magas férfi, szemében öntudat, az arcán öröm; a másik karosu szőke leány, szemét a harmat öntözte meg, a hajnal csókolta arcát pirosra.

Megálltak egy hatalmas tölgy alatt. Elhallgattak, néma csendben szemlélték az időt, mely gátat emelt utjuk tova folytatásának. Elmerengve nem is vették észre a tisztáson átvágtató lovas.

A nemes állat, a fiatal lovas hévvel ösztökölvén, alig érintette lábaival a földet, gyors iramba vitte urát. A mén száján tájékozó hab, a lovasnak teljesen átázott, testéhez tapadt ruhája, a pirtól égett lázas arca jelezték a hosszan tartó őrült vágatást. Határozott elszánt arccal ült lován, fűrészsző szemeivel minden bokrot átkeresve, elárulta; hogy keres valakit. Meglátva a

az erdélyi házi ipari cikkek megismérésére. Reméljük, hogy várakozásában nem is fog csalatkozni. Különösen a debreczeni nők tömegesen fogják felkeresni a kiállítás helyiségét s vásárlásokkal mozdítják elő az egyesület hazafias törekvését. Hiszen ritka szép munkák gyönyörködtetik ott a szemlélőt és olcsó árakon mindenki szerezhet magának valami szobadiszit; akár teljes szoba berendezéssel is meglepheti családját. Mily pompásan festenek például nyári lakásban a körösfői faragott himes butorok. Bármely szalonnak is diszere válnak a selyemmel áttört pompás asztalterítők, a remek mintájú varrottások, a székely himzések, abroszok, szőnyegek és csángó szőttek, amilyenek Kolozsvárott ma már egyetlen előkelő uri házból se hiányoznak.

Apró csecebecsék is kaphatók potomon. 1—2 koronáért képkeretek, óra-és hamutartók, keztyűdobozok stb. A kiállítás naponta nyitva áll d. e. 8—12 d. u. 2—7 óra közt.

Angol hang a németek ellen.

— Távirati tudósítás. —

Londonból jelenti egy távirat: A „Times” mai számában erős támadást intéz Németország ellen, a mi azért okoz feltűnést, mert Anglia és Németország tudvalevőleg most a legszívélyesebb viszonyban vannak egymással.

A „Times” különösen azért haragszik, mert Németország 70 millió dollár kártérítést követel Kinától. „Szeretnők tudni — írja a city-lap — honnan jut Németország ilyen nagy összeg követeléséhez? Németország az oceántuli expedíciókban még ujoncz, tehát a tandíjat annál drágábban kell megfizetnie.

„Miért követel Németország többet, mint a többi hatalmak? Talán Ketteler haláláért, a kinek vértanusága révén pénzhez akar jutni?”

távolból az egyik tölgy alá vonult két alakot. arca halálápadt lett, sarkantyuját mélyen beleeresztette lóva ágyékába, a szegény pára vére kicsordult, nyílt sebességgel vitte gazdáját a fa irányába. A fa előtti bokornál hirtelen megállott a lovas, lováról könnyedén leugrott, észrevétlenül, vigyázó léptekkel lopózkodott az ifju párhoz s a tölgyfa oldala mellett megállott.

A csendet — az ifju pár észre nem vevén az új vendéget — a lánykához simuló férfi, mintha gondolatait fűzte volna tovább, szakította meg.

— És Béla.

— Ő?

volt a lányka rövid válasza s az arczán, hol előbb a boldogság honolt, egy szánakozó kifejezés jelent meg.

— Margit! Hát nem szeretted sohasem? kérdé izgatottan az ifju. Mély csend követte a kérdést. De mihamar leküzde Margit a felinduló érzéseket, alig érthetően, de elég határozottan szólott.

— Nem Sándorom! Sohasem szerettem Bélát, nem is fogom. Aztán ismét

POLITIKAI HIREK.

A kvóta. Széll Kálmán miniszterelnök a képviselőház egyik legközelebbi ülésén befogja terjeszteni a két kvótabizottság megállapodása alapján készült kvóta törvényjavaslatot. A javaslatához mellette lesz a magyar kvóta-bizottság jelentése és ehhez a pénzügyminiszter által a kvótabizottságnak rendelkezésére bocsátott zárszámadási eredmények.

Törvény az erdőmunkásokról. Mint értesülünk, Darányi földmivelésügyi miniszter május elsején lépteti életbe az erdőmunkásokról szóló törvényjavaslatot. Az erre vonatkozó miniszteri rendelet a hivatalos lap holnapi számában jelenik meg.

TÁRSASÉLET.

Szerelmesek kiskatéja.

— Szerkesztői üzenet. —

A kikelet közeledtével rohamosan növekvő mennyiségben érkeznek hozzánk azok a bizonyos tengerzöld, égbék és rózsapiros leveleskék, melyekben a szerelem csudás misztériumairól tudakozódik egy mosolygó szemű bakfi, vagy a gyors és pontos hódítás alapelveire nézve kér utbaigazítást férfias nyíltsággal egy lángoló keblű ifju, kinek sasszárnyait még egyelőre a gimnázium zord béklyói tartják lenyűgözve. Tekintettel arra, hogy kétségtelenül vannak dolgok, miket a virágnak megtiltani nem lehet s másrészt a „szerk. üzenetek” rovatában nincs elég terünk arra, hogy napnap kimerítő választ adhassunk a „Hamis szemű kis barna”, a „Szőke szirén”, vagy a „Leigázott Rómeó” nagybecsű kérdéseire, ime összeállítjuk a legszükségesebb tudnivalókat, tehetséges ifju kezdők részére.

A szerelem fogalma és fajtái.

Mi a szerelem?

Idealisták szerint: A lelkek ölekezése. Két szív összhangzó dobbanása. Az anyaloknak a földiekhez intézett üdvözlése. Virágfakadás, megnyíló menyország, isteni gyönyör stb.

Realisták szerint: Az az állapot, melyben egy másnemű embertársunknak elhiszszük, hogy olyan, amilyen szeretne lenni. Az unatkozó emberek szórakozása.

Arany pohárban méregital, édes-bus in-szenvedés, sötét vorem stb.

Hányféle a szerelem?

Örökké tartó és ideiglenes.

Melyik tart örökké?

Az, amelyikre esküszünk.

S melyik ideiglenes?

Az, amit érzünk.

Az ismerkedés.

Mi a fő az ismerkedésnél?

Az óvatosság. Ne feledjük soha, hogy a legideálisabb szerelemnek is néha házasság a vége. Ügyeljünk arra, hogy a leányka jó családból származzék.

Melyik a jó család?

Az, amelyik saját házában lakik s a papa szobájába könyvtár helyett Wertheim-szekrény áll. A mama néma legyen, vagy a megboldogult s a szerető testvéreket fájdalmasan nélkülözze imádottnak.

Meddig tartson az első látogatás?

Minél rövidebb ideig. Soh'sem távozzunk elég hamar, hogy titokban ki ne szeretnének dobni bennünket.

Hogyan csevegjünk?

Szellemesen. A legszellemesebb társalgás az, ha dicsegtük a papa tekintélyét, a mama fiatalos szépségét s ábrándos tekintetét vetünk. Ő reá.

Miről beszéljünk imádottnak?

A költészetről, rügyfakadásról, holdvilágos estéről, csalogánydalokról stb.

Miről beszéljünk, ha semmit se tudunk mondani?

Epedő sóhajjal idézzük a költőt. „A hol legnagyobb az érzés, ott elhallgat a szó...”

Miről tudjuk meg, hogy szerelmesek vagyunk?

Arról, ha a rendesnél félórával tovább öltözködünk, ha szeretünk a ligetbe sétálni, nézünk a csillagos eget, ha azt érezzük, hogy egy jó poéta veszett el bennünk, ha előfizetünk verseskönyvre, védelmezzük a női érelyeket stb.

Miről tudjuk meg, hogy ő viszont szeret?

Ha kijelenti, hogy soh'sem megy férjhez, ha kolostorba készül, vagy szeretne meghalni, ha jobban örül egy ibolyacsokornak, mint az új kalapjának, ha nem bizik a férfi hűségében, ha ebédnél cukor helyett paprikát hint a süteményre, ha rögtön szót fogad a mamának s a papát csókkal árasztja el.

Hogy beszéljünk vetélytársunkról?

Nagylelkűen. Mondjuk el, hogy tiszteljük őt, mint embert, csak kár, hogy kissé sokat hazudik, iszákos és szenvedélyes kártyás. Sajnálkozunk, hogy szegény

elhallgatott, talán többet mondott, mint a mennyit akart. Szemeit ráemelte Sándorra, a két csillogó szempár találkozott, ki-kitudta, — hogy e két szív egymásért dobog.

De Sándor nem érte be a rövid, de boldogító nemmel, szerető szive többre vágyott, tudni akart mindent, még talán azt is, a mi nem volt.

— Ládd Margitkám, mégis azt beszélték, hogy szeretted Bélát. Sokat láttak együtt, a mint holdas esténként sétáltak, hosszú órákat egymással, hol élénken beszélgetve, hol lágyan sugdosva.

— Megróbálok leküzdeni magamban a felindulást — felelé Margit — beszélni akarok, hogy szívedről minden kételyt elhárítsak. Tudd meg, Béla engem forrón szeret. A hosszú holdas estéken, melyeket említettél, nem mi beszélünk, csak ő szólott egyet s mindig ugyanazt, hogy szeret a boldogtalan. Nem feleltam vallomásaira, melyek mint a suttogó szél a fák levelét, lelketem oly erősen rezegtették meg. Tudtam jól, hogy szeret, de jobban tudtam,

hogy nem szeretem. Azonban nem voltam képes összetörni szívét, összezúzni szegény fiu ábrándos szívét, melyet szerelem oly finommá, oly nemessé varázsolt át. Sajnáltam, szívem megesejt rajta, szavaira nem feleltem s elkerültem a választ. Hiába, kit én szeretek, nem Béla.

— Margitkám, mindenem, oltárképem, eleget szóltál; s én szeretlek, mint földi lény embert még nem szeretett.

Margit örömmel hallgatta a Sándor szavait s mint a szél egy pillanat alatt elfujja a földről a porszemét, oly hamar tüntek arczáról a szánalom s elfoglalá annak helyét a képes öröm, a mámorító boldogság. — Sándor melegen voná magához a kis kezét, közelebb és közelebb ért össze arczuk, egy csattanás, egy hosszú égő csók s a két szív érzelmé találkozott.

Egy óriási dörej, iszonytató, fülsiketítő hang, mely mértföldekre hangzott el s a villám közelükbe lecsapott s egy gyenge pisztolydurranás, csillagfénye a nap tűzéhez s a szerelmes pár mögött Béla halva rogyott össze.

kénytelen pénzért házasodni, ámbar igaz, hogy arcza himlőhelyes, hamis fogai vannak s parókát visel. Arról meg egyáltalán nem tehet, hogy öröklött epilepsiában, vagy mellbetegségben szenved. Hja, ilyen az élet... stb.

A csók.

Haragszik-e a jól nevelt leány, ha megcsókolják?

Feltétlenül. De azért úgy intézi a dolgot, hogy minél többször legyen oka haragudni.

Komoly ifju megcsókolja-e imádottját? Soha. A komoly ifju megelégszik, ha öt csókolhatja.

Mint jutalmat érdemel-e komoly ifju? Külön szobát a Lipótmezőn.

A szakítás.

Mikor szakítsunk ideilunkkal?

Ha a mama konstatálja, hogy gondos, jó férj lenne belőlünk, ha a papa dicséri a békés családi tűzhelyet, ha Ő egy csendes, kis fészeken ábrándozik s szeretné, hogy a kis fészek az első emeleten lenne 8 ablakkal s virágos erkélyvel.

Hogy viselkedjünk, ha Ő szakít velünk?

Ne legyünk öngyilkosok és ne sorvadjunk el a bánattól, mert mindkettő árt az egészségnek.

Gyűlöljük-e a szerencsés vetélytársat?

Világért sem. Vigasztaljon bennünket az a tudat, hogy nem mi házasodunk meg.

VIDÉK.

Orosháza megvette a Schossberger birtokot. Orosháza község hosszas alkudozások után megvette a báró Schossberger-féle pusztaszent tornyai 3400 holdas birtokot. A kiküldött földvásárló bizottság és a báró megbízottai a héten megegyezésre jutottak, hogy a község felveszi a pénzt és kifizeti a tulajdonosnak kisholdanként 300 frtot, a birtokot aztán parcellázza s az egyes vevők hat év alatt kötelesek a vételárt letörleszteni. Az adás-vételi szerződést már alá is írták, csak a képviselőtestület jóváhagyása van még hátra. A község a vételárt egy nagyobb fővárosi banktól fogja kölcsönképen felvenni elég kedvező feltételek mellett. Így hát mégis teljesült az orosháziak régi kívánsága, hogy földhöz juttassák a kisgazdákat, ami kétségkívül údvös hatással lesz a szociális bajok orvoslására is.

A vérvád meséje. Koronként felmerül itt és ott más-más formában a rituális vérvád meséje. Legujabban Torontálmegye szolgáltatott anyagot, Aracsny — írja a nagyikindai „Közöny” — egy szerb ember feljelentette Hauser Manó szatócsot, hogy az ő leánya fejéből vért vett. Most zsidó husvét előtt történt volna, hogy a 14 éves leánya elment Hauser boltjába. Az öt ígéretekkel rábirta, hogy a fején engedje egy darabon a haját leborotválni. Ennek megtörténtével a borotvával metszést tett volna a leány fején és vért vett volna tőle. Mielőtt elbocsájtotta a leányt, megfenyegette, hogy el ne mondja szüleinek. A leány persze nem hallgatta el az esetet. — Az apa orvoshoz vitte a leányát, aki igazolta is, hogy a leány fején csakugyan borotvával sebet ejthettek. Az apa Hausert feljelentette a törökbecsei járásbiróságnál, a hol Hauser viszont rágalmozás miatt perbe fogta a pászor apát.

Egy örült öngyilkossági kísérlete. Szegedről írják nekünk: A Török-Becse felől jött vonaton vasárnap egy intelligens külsejű férfi érkezett meg. Leszállván a vonatról, egyenesen a Tiszaparti kórházra sietett és kalapját eldobva fel-alá futkosott a parton ama nyilvánvaló szándékkal, hogy a vízbe ugorjék. Mielőtt azonban ezt tehetné volna, a közelben álló rendőr letartóztatta. A dult ábrázatu férfi erre szabadkozni kezdett, de a rendőrnek nagynehezen sikerült ártalmatlanná tenni a szerencsétlent, aki erőnek erejével a vízbe akart ugrani és a kapitányságra kísérete. Itt az ügyeletes kerületi orvos megvizsgálta és a téboly nyilvánvaló jeleit állapította meg rajta. A nála levő iratokból kitűnt, hogy Szilágyi Ferencz t.-becsei ügyvéd. Szilágyi Ferenczet kocsin a városi kórházba vitték, ahol a megfigyelő osztályban helyezték el. Feleségét táviratilag értesítette a rendőrség a katasztrófáról. Az elmebajos ügyvéd fiatal korában nagy világi volt s talán földult idegzete sodorta az örületbe. Egyideig az ottani kórházban marad.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Elhalasztott párbaj tárgyalás.

A törvényszéknél tegnapi volt kitűzve Hegedüs Gyula joghallgató és Csapkai László árvaszéki ellenőr párbaj ügyében a tárgyalás. A vádlottak nem jelentek meg a tárgyaláson és így azt a törvényszék elnapolta.

§ Csathó Ferencz kuriai tanácselnök. A királyi tábla decentralizálása alkalmával Csathó Ferencz volt a decrezeni kir. ítélőtábla első tanácselnöke. Majd marosvásárhelyi, később a szegedi tábla elnöke lett. Most újabb kitüntetés érte. Mint a hivatalos lap mai száma közli, Ő felsége a királyi kuriai tanácselnökké nevezte ki.

§ Megtámadott végrehajtó. A végrehajtót sehol sem látják szívesen, ha hivatalosan jelenik meg, annál kevésbé, ha adóhátralék fejében foglal vagy árverez. N. Uj István balmaz-ujvárosi lakost múlt év október hóban meglátogatta Szécsi István adóvégrehajtó. N. Uj István azzal fogadta vendégét, hogy „Mars kifelé nappali rabló, tolvaj, mert mindjárt széjjel váglak,” majd odaszólt a feleségének: „Hívj be a sógorokat, hányjuk ki ezeket.” Az ügyészség hatóság elleni erőszak és becsületsértés vétségével vádolta N. Uj Istvánt és a törvényszék a tegnapi tartott tárgyaláson 14 napi fegyházra ítélte.

Megégett gyermekek.

— Saját tudósítónktól. —

Megrendítő szerencsétlenség történt tegnapelőtt Szilason. A szülői gondatlanságnak négy gyermek esett áldozatul, kik mindannyian a legborzasztóbb tűzhalállal veszték el. A szomorú eset részleteiről az alábbi tudósítást kaptuk. Turcsányi András szilasi lakos hétfőn reggel feleségével és két házicseleddel kiment a mezőre tavaszi munkát végezni. Otthon maradt egy 11 éves kis leány és egy 7 éves fiú, a kiket azért nem vittek ki, mert iskolába kellett menniök.

A két gyermek, a mint az iskolából hazajött, több szomszéd gyermeket hívtak

be az udvarukba, a hol játszottak. Az udvar közepén állott egy szalmakazal, melynek egyik oldalát kocsi félszernek használták. Minthogy ez a félszer ez alkalommal üres volt, a játszó gyermekek ide húzódtak be s a fiúk cigarettára gyújtottak. Az eldobott gyufaszálaktól meggyuladt a szalma, s a kazal mélyében vígan cigarettázó fiúk azt vették észre, hogy a kazal bejárata ég. Szabó Imre, Szabó Vendel, Tubágyi Péter, Huszka Ignác, Sütő Pál és Rogács Vazul iskolásfiúk ültek bent a szalmafészerben, mikor az kigyuladt. A nagy ijedségben a gyermekek ide-oda futkostak, míg végre Tubágyi és Huszka fiuknak sikerült kimenekülniök. A tüzet csak akkor vették észre, a mikor már az egész kazal szalma lángban állott s átcsapott a tűz a szomszéd házakra is.

A nagy riadalomra összefutott embereknek a tűz eloltása volt az első gondjuk s mikor ez megtörtént kezdtek csak tanakodni, hogy miként keletkezett a tűz. — Ekkor tudták meg, hogy a gyermekek gondatlanságából eredt a tűz s mikor a leégett szalmakazal széthányták, a bentrekedt 4 gyermek összeégett holttestét is megtalálták. Még szerencse a szerencsétlenségben, hogy a kis Turcsányi Mari az ő kis testvérével és meg három kis leánnyal a tűz kiütésekor a padláson játszottak s így megmenekedtek a borzasztó haláltól.

SZÍNHÁZ.

Bányamester. Zeller dallamos operettjére közepes számú közönség gyűlt tegnap este a színházba és élvezte az előadás egyes jobban sikerült részeit. Legszerencsésebb estéje volt *Komlósi Emmának*, a ki a pajkos csipkeárús Nellit kedvesen játszotta meg. A közönség meleg érdeklődéssel kísérte játékát, amelylyel fokozatosan hódította maga felé az elismerés őszinte tapsait. Kitűnően volt disponálva. Sikertől játéknak értékét növelte szépen előadott dalaival. Hangja kellemesen csengett s a második felvonás betét szólójával viharos tetszést aratott. *Hódossy Jolánnak* nem feküdt hangjában a gróf kisasszony szerepe, de meg a könnyű pajkos muzsika nem is való neki. Kevés alkalmat nyílt, hogy kellemesen csengő felső hangjaival brillirozhasson. Játékának is csak a további gyakorlat fog értéket adni. Bátorsága azonban korlátolt, legtöbbször lesüti szeméit. Annyi azonban tagadhatlan, hogy így is kedves színvonalú jelenség és nemes igyekezete mellett rövidesen dominálni fogja szerepeivel a színpadot. *Ércskövét*, a társulat új baritonistáját a cím szerepben láttuk. Gondosan kidolgozott, találó játékot nyújtott és ha olyan szép, érczes és terjedelmes lenne a hangja, amilyen bravúrosan színez, jeles ereje lenne a dalosszemélyzetnek. *Karacs, Sziklay* ismert és gyakran méltatott alakításának megvolt a hatása. A második felvonás során csaknem tűz támadt a színpadon. A bányászítás rózsá gírlándja a villamosvezeték től meggyuladt. Szerencse, hogy gyorsan elzárták az áramot s egy-két papírrózsa elhamvadása után, ezzel gátat vetettek a fenyegető tűznek.

Leszkay a Magyar színház igazgatója. (Távirati tudósítás.) A Magyar színház részvénytársaság mai

közgyűlésén döntött a színház jövője felett. Az eredmény az lett, hogy 16 szóval 8 ellenében a színházat ez év október elsejétől kezdve 6 évre bérbe adták Leszkay András aradi, szinigazgatónak. Leszkay évenként 35000 korona bért fizet a színházért, ezenkívül fizeti az 5000 korona raktárbért, az adót, biztosítást, fűtést és világítást. A szerződésben bennfoglaltatik, hogy Leszkay tartozik a színház jelenlegi tagjai közül Szoyer Ilonát és Ledovszky Gizellát szerződtetni. A többi tagokat nem köteles Leszkay szerződtetni, azonban ha mostani szerződési idejük az átvétel idejét túlhaladja, ugy ez időről kárpótlásra tarthatnak igényt.

Pör Komjáthy János ellen.

— Cyrano de Bergerac a büntető bíróság előtt. —

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, ápr. 18.

A hazai és külföldi szindarabok előadási jogát tudvalevőleg színházi ügynökségek szokták megszerezni a szerzőktől s azok adják el tovább ezt a jogot a szinigazgatóknak. Ilyen jogeladással szokott foglalkozni a *Bárd Ferencz és Társa* budapesti zeneműkereskedő cég, továbbá az *Első magyar színházi ügynökség*, amely utóbbinak a tulajdonosai Réthy L. Pál és Valentin Lajos.

Ez a két ügynökség most érdekes kollízióba jutott az „Arany Kakas” és a „Cyrano de Bergerac” színművek eladása terén. Komjáthy János, a debreczeni színház direktora ugyanis, amint maga állítja, az „Arany Kakas” előadási jogát az Első magyar színházi ügynökségtől megszerezvén, a darabot előadta; a Bárd-féle zeneműkereskedés azonban pört indított ellene, azt vitatva, hogy ennek a darabnak az előadási jogát csak tőle lehet megszerezni. Ugyancsak Komjáthy a Bárd-féle zeneműkereskedéstől megszerezte Cyrano de Bergerac előadási jogát, mikor azonban a darabot előadta, az Első magyar színházi ügynökség támadta meg őt, pörrel fenyegetve s azt vitatva, hogy ezt a darabot csak tőle lehet előadásra megszerezni.

Komjáthy János szinigazgató, mikor az Első magyar színházi ügynökség fenyegető levelét megkapta, keményhangu választ küldött rá, amelynek nevezetesebb passzusai így szólnak:

„Én nem állhatok összeköttetésben önökkel (tudniillik az Első magyar stb.-vel.) Arany Kakas jogát és fordítását ajánlották, megvettem. Jogsértésért akkor — Bárd perelt. Most Bárd adta el Cyrano előadási és ford. jogát és önök fenyegetőznek azzal, hogy a darab tulajdonuk, holott nekem kijelentették, hogy ezt a jogot nem tudták megszerezni.

Miután *tanum van arra*, hogy önök ezt az eljárást ez esetben *Bárdal egyetértőleg* csinálják, nyilvánvaló hogy itt egy névvel meg nem nevezhető manipuláció folyik a francia szerző és a vidéki szinigazgatók megkárosítására. A magyar szinigazgatók igenis megfizetik a francia darabok jogdíját és csak bizonyos egyének

akarnak egy rókárról nem is két, hanem négy bőrt huzni.

Hallgatás nélkül nem fogok probier-direktor lenni arra a célra, hogy rólam ama bizonyos második bőrt lehuzzák s hogy a francia szerző kijátszható legyen.

Amint ez a per beadatik, megteszem a feljelentést Bárdék ellen s még ennél is előbb önök ellen az Arany Kakas dolgában, a hol a szerepeket megfordítva osztották ki.”

A debreczeni szinigazgató, aki a főnobiékben oly erélyesen kelt védelmére a maga ügyének, a múlt hó 27-én írta ezt a levelet. Az Első magyar színházi ügynökség képviselőiben azonban Réthy L. Pál és Valentin Lajos magukra nézve becsületsértést láttak ebben a levélben s megbízták Gleichman Lajos budapesti ügyvédet, hogy nevükben a debreczeni szinigazgató ellen a panaszt becsületsértés miatt nyújtsa be.

Gleichman Lajos ügyvéd eleget is tett ennek a megbízatásnak s panaszát már be is érkezett a budapesti büntető járásbíró-sághoz. A panaszosok annak bebizonyítására, hogy Cyrano de Bergerac előadási és ford. jogát ők szereztek meg és csak ők adhatják el, tanukat is sorolnak föl, kik között megidézni és kihallgatni kéri Szécsi Ferenczet, a vigszínház volt igazg. tagját, továbbá Faludy Gábort.

A tárgyalás, amelynek napját még csak ezután tűzik ki, igen érdekesnek ígérkezik, mert nagyon valószínű, hogy a debreczeni direktor is bizonyítani fogja a maga állításait.

ÚJDONSAGOK.

* **Debreczen város háztartása.** Roncsik Lajos főszámvevő elkészült Debreczen város 1900-ik évi zárszámadásával, amelyet Komlóssy Dezső, Kernhoffer József és Dr. Szántó Sámuel felügyelő bizottsági tagok tegnap délután vizsgáltak felül. A zárszámadás fontosabb adatai szerint:

Bevétel: 3.656,925 kor. 29 fillér.

Kiadás: 3.654,015 kor. 56 fillér.

Pénzt. maradvány: 2,909 kor. 73 fillér.

A város vagyonszaporulata meghaladja a három millió koronát, amely összegben az új lovaskaszárnya majd két millió korona tekintélyes summával szerepel.

* **Hírek a városházáról.** Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester több napra a fővárosba utazott a tegnapi gyorsvonattal; városi ügyekben jár el a miniszteriumoknál és talán alkalmat vesz magának, hogy ő Felsőháztól, ki ma érkezik Budapestre, kihallgatást kérjen, melyen megköszönje azt a kegyes leiratot, melylyel a koronás király hű szolgáját 25 éves polgármesteri jubileuma alkalmával kitüntette. Távolléte alatt a polgármestert Komlóssy Arthur főjegyző helyettesíti, kinnek elnöklése alatt ma d. e. 10 órakor rendes ülést tart a tanács. — Ma d. u. fél 4 órakor jog- és pénzügyi-bizottsági ülés lesz Vecsey Imre tanácsnok tb. főj. elnöklése alatt, melyen a 25 diki rendkívüli közgyűlés tárgyait veszik elő;

ugyan-e czélból tart szombaton a főispán teljes tanács ülést.

* **Névváltoztatás.** A m. kir. belügyminiszter engedélyezte, hogy Csáthy György örökbe fogadott fia Kovács József, vezetéknevét Csáthy-ra változtathassa.

* **Svájcozi lelkész Debreczenben.** Ma csütörtökön este, érdekes vendég érkezik városunkba Bovet Arnold verni lelkész Svájcából, ki a közelebb Bécsben tartott alkoholizmus elleni orsz. nemzetközi kongresszusnak egyik tagja volt, most felhasználja az alkalmat, hogy hazánkban e pár órára városunkba is ellátogasson. Mint Csiky Lajos theol. tanárnak írta, a kollegiumban a tanárok s néhány felsőbb tanuló jelenlétében, francia vagy német nyelven előadást szándékozik tartani a svájcozi viszonyokról, a Svájcban folytatott antialkoholiztikus küzdelemlről s erősíteni akarja a Magyarország és Svájc közötti testvéri viszonyt. A főiskola igazgatóságának intézkedése szerint a kollegium tanári gyűléstermében, mindjárt Bovet ur megérkezése után, tehát ma este 8 óra után valamivel fog ez az érdekes előadás megtartatni.

* **Bánatpénzek.** Azok az iparosok, akik közmunkákra pályáznak, esztendőnk óta keservesen panaszkodnak, hogy bánatpénzeiket igen nehezen s csak hosszú idő múltán kapják vissza. A nagyjából nem vagyonszeres emberek az állam vagy város pénztárában heverő pénzüket után nemcsak kamatot nem kapnak, de még tétlenségre is kényszerítettnek, mert amíg bánatpénzüket vissza nem kapják; addig újabb pályázatban sem vehetnek részt. Ilyen körülmények között a kis tőkével dolgozó iparosok a közmunkák elnyeréséért nem igen törnek magukat s azokat a gazdag vállalkozók kaparintják meg, a kik a pénzükért várhatnak. E bajok orvoslása czéljából a kereskedelmi miniszter most körrendeletet adott ki, amelyben meghagyja, hogy a közmunkák kiírására és odaítélésére vonatkozó ügyeket soron kívül tárgyalják s azoknak, akiknek ajánlatát el nem fogadták, a bánatpénzt a versenytárgyalás megtartásától számított legkésőbb négy hét alatt visszaadják.

* **Egy vakmerő betörő elfogatása.** Tegnap éjjel egy közrendőr ügyes fellépésével egy veszedelmes betörőnek szökését hiúsította meg a már végrehajtott betörés után. Notórius alak az, akire utóbb még egy betörés és egy betörési kísérlet is kiderült. Tegnap éjjel ugyanis Bagi Márton 34. számú közrendőr egy alakot pillantott meg a Piacz utcán, amint egy nagy teherrel a vállán óvatosan a házak alatt sompolyogva haladt. Gyanusnak tűnt fel előtte, az egyik gázláng alatt hirtelen elébe került és igazolásra szólította fel. A rendőr láttára a gyanus egyén ijedten akart menekülni, de a rendőr egyszerűen fülön fogta és a központra kísérte, hol aztán kivallotta tettét. Az éj folyamán lakás nélkül bolygott a csapó utcán s bolyongása közben több kapu ajtót megpróbált, hogy nyitva van-e?

A 84. számú ház ajtaja engedett keze nyomásának és belépett rajta. Az udvaron a fásszin felé haladt, melyről a lakatot kezével lecsavarta. A fásszinben gyufát gyújtott, hogy fekvő helyet keressen magának. A gyufa világánál vette észre a belakatolt ládát. Ekkor határozta el feltörését, amit végre is hajtott és a Reismann Sámuel tulajdonát képező *ötszáznyolcvan korona értéket képviselő ruhaneműt vállára vetve megugrott.* A piac utcán azonban elfogták. Az elfogott betörőt Hudák Józsefnek hívják, aki ungvári születésű kosár és székítő segéd, pár nappal ezelőtt érkezett Debreczenbe és itt hely nélkül csavargott. Az ügyeletes rendőrbiztos ideiglenesen lezáratta s tegnap kezdték meg kihallgatását, amelynek során kiderült, hogy tegnap éjjel a Csapó utcán lévő *Knöpfler Izidor kereskedő üzletét is fel akarta törni, de a lakat és az erős ajtó ellent állt a betörő műszerének.* Azután Kiss Andrásné lakására is betört, honnan a konyhában levő apróságokat összeszedve megugrott. A betörést Kiss Andrásné észrevette, de rendőr nem lévén közelben, elfogni nem tudta. A betörő ügyében ma a vizsgálatot befejezik, mely után Hudákot át kísérik az ügyészséghez.

*** Jóságolvasás a Hortobágyon.** A gazdasági és intéző bizottság hétfőn és kedden jóságolvasást tartott a Hortobágyon. Ezuttal csak a juhokat és a sertéseket számolták össze. Juh van 20,385, sertés pedig 2132.

*** Lódijazás a Hortobágyon.** A debreczeni gazdasági egyesület úgy intézkedett, hogy az idei lódijazás a Hortobágyon tartassék meg, míg ellenben az ügétő, kocsiversenyeket benn a városban, a lóvásártéren fogják megtartani. A lódijazáson csupán a kiscsapatokat jutalmazták tenyészállataikért s körülbelül 70—80 aranyat osztanak ki közöttük. A lódijazást június 9-én tartják meg.

*** A debreczeni isr. hitközség** ápril hó 21-én, vasárnap d. e. 11 órakor a hitközség tanácstermében közgyűlést tart. Tárty: az adó felszólamlási bizottságba 3 tag választása.

*** Gyermekek a szekér alatt.** Izgalmas jelenet játszódott le tegnap az Erzsébet utcán, hol Bundi Sándor hentes lovai elütöttek egy négy éves fiút s a gyermek a szekér alá került. A kis fiú közvetlen a szekér előtt akart átszaladni a másik oldalra, de a lovak elütöttek s így került a szekér alá. Dr Balkányi Emil orvos vizsgálta meg a kis fiút, a ki csak könnyebb külső sérüléseket szenvedett.

*** Tolvaj leány.** Mandel Kornél kereskedőnek a József-királyi-herceg-utcán lévő lakásáról tegnapelőtt egy órát valaki ellopott. A megojtott nyomozás során kiderült, hogy a lopást Sarkadi Eszter nevű cseléd követte el, ki midőn észrevette, hogy már őt gyanúsítják a tett elköveté-

sével, a letartóztatás elől megszökött. A rendőrség távirati körözésére a kabai csendőrség tegnap szülei lakásán elfogta és Debreczenbe visszahozta. Az ellopott óri nála megtalálták. A tolvaj cselédet átadták az ügyészségnek.

*** Versenyter a lóvásártéren.** A gazdasági egyesület — amint említettük — kérvényt adott be a városi Tanácshoz, amelyben a lóvásártéren versenyterre alkalmas planirozást és egy tribünt kér. Felsoroltuk a gazdasági egyesület összes és nagyon számottevő indokait, amelyek elől a város nem zárkozhatik el. De nem is akar elzárkozni. Már foglalkozott a kérdéssel és hogy az egészről tökéletes tájékozást nyerjen, felhívta a gazdasági egyesületet, adjon be tervet és költségvetést is. A gazdasági egyesület intézkedett, hogy a kérelemnek sürgősen eleget tegyen s ezzel is siettesse az ügy megoldását. Körülbelül 600—800 forint költségbe kerül a planirozás és a tribün felállítása. Ha ez megtörténik, a gazdasági egyesület ott rendezi kocsiversenyét.

*** Jó tettért jót ne várj.** Rutul visszaélt Kiss Gergely csavargó Karsai Mihály favágó bizalmával. Karsai megszánva a nyomorgót, magához vette, lakást és ellátást adott neki a Cserepes-utca 5. szám alatt levő lakásán s együtt mentek dolgozni, sőt Karsai még azt is megtette vele, hogy keresetéből részt adott neki. A sok jóságot Kiss Gergely úgy hálálta meg, hogy jötevéjét meglopta, elvitte lakásáról zseboróját és lánczát s megszökött. A tolvaj csavargót a csendőrség keresi.

*** Verekedés a gyászmenet előtt.** Megbotránkoztató jelenet idézett elő tegnap két reszelővágó segéd az Erzsébet uton. Valami nézet eltéréstől összeverekedtek. Ekel Pál és Zámbo András voltak ezek, a kik egymást ütlegelve és éktelenül szidalmazva, az utca sarában meghempergették éppen akkor, midőn mellettük egy gyászmenet elhaladt. A gyászmenetben résztvevők közül többen felháborodással figyelmeztették a közeli rendőrt a ki a verekedőket szétválasztotta s ellenük a feljelentést megtette.

*** Ma zeneestély az Elite kávéházban.** Elegáns, olcsó és kellemes szórakozási hely az „Elite“ kávéház. Legolcsóbb billiárdpénz Debreczenben. Gróf Zichy Jenő egyedüli borbizományosa. Kitűnő ivóvíz, füstmentes levegő, figyelmes kiszolgálás. Az összes lapok. Ma Kiss Béla zeneestélye.

*** Egy debreczeni huszártiszt pöre.** (Távirati tudósítás.) A kir. Curia rendkívül érdekes bünperben hozott ma ítéletet. Mintegy 25 év előtt törvényt ugyanis, hogy gróf Stadion György, aki abban az időben mint huszártiszt szolgált városunkban. Adler Jakab kereskedőnek 40,000 korona értékű váltókat adott azon megbizással, hogy azokra pénzt szerezzen. Röviddel az eset után a gróf váratlanul nagy örökséghez ju-

tott, örökölte a chodenschloesi hitbizományt, minek következtében kilépett a tényleges szolgálatból és elhagyta Debreczent, teljesen megfedkezve az Adlernek átadott váltókról. Tavaly aztán Adler merészen beperelte a gróft a nála maradt váltók alapján 40000 korona erejéig. Gróf Stadionnak azonban sikerült bebizonyítani, hogy ő egy krajczárt sem kapott Adlertől s egyben feljelentést tett Adler ellen váltósikkasztás és hamis tanuzásra való csábítás miatt, mert tudomására jutott a grófnak, hogy Adler 12000 koronát helyezett letétbe egy üzletbarátjánál a tanu javára, ha ezek hajlandók kijelenteni, miszerint látták, hogy Adler kifizette Gróf Stadionnak a peres 40,000 koronát. A két első bíróság felmentette Adlert az ellene emelt vádak alól, azonban a magyar királyi Curia büntető tanácsa másképp ítélkezett ez ügyben és nyolcz havi börtönbüntetést mért Adler Jakabra.

*** Pénztárvizsgálat a városházán.** Tegnap váratlanul megjelent a gyámpénztárban az időszaki vizsgálatokat teljesítő bizottság, amelynek *Komlóssy Arthur* főjegyző elnöklete alatt *Bészler Károly* árvaszéki elnök, dr. *Magoss György*, *Pálffy Gábor* és dr. *Tóth Emil* voltak a tagjai. A bizottság megvizsgálta a pénztárt s mindent példás rendben talált.

*** Letartóztatott kereskedősegéd.** Megirtuk tegnap, hogy Steinberger Jenő kereskedő segédet a rendőrség Rózsa Jenő kárára elkövetett lopás vétsége miatt letartóztatta. A tegnapi kihallgatása során ellene egy más, már régebben elkövetett lopás is kiderült. Ugyanis megtaláltak nála egy zálogcédulát, mely egy briliánt gyűrűről szól, amit szintén a Csapóutcza zálogházban zálogosított el nyolczvan korona értékben. Steinberger nem akar emlékezni a tulajdonosra, hogy kitől lopta s így most a vizsgálatot a káros kiderítésére is kiterjesztette a rendőrség.

*** Egy pohár sör 8 kr.** Most, mikor a sörárak emelkedésétől féltünk, bizonyára örömet fog kelteni a sörkedvelők között, hogy a Dréher sörosarnokban poharanként 8 krért szolgálják ki a Dréherféle márcziusi sört a pompás villásreggeli és vacsora mellé.

TÁVIRATOK.

Az összeférhetlenség ügye.

Budapest, ápril 17. Az összeférhetlenségi bizottság ma délelőtt ülést tartott, melyen kimondották, hogy az ad hoc bizottság elé terjesztendő ügyekben is állandó bizottság fogja végezni az anyaggyűjtést.

A német trónörökös Bécsben.

Bécs, ápril 17. Frigyes Vilmos német trónörökös ma délelőtt meglátogatta a katonai lovagló iskolát, hol őt Ferenc Ferdinánd trónörökös fogadta. Később

Frigyes Vilmos reggelire Eulenburg német nagykövethöz hajtattott. A reggelin Széll Kálmán is részt vett.

Tömeges párbaj az egyetemen.

Budapest, április 17. Az egyetemi kereszt-afférből kifolyólag nemrég egy röpirat jelent meg, melynek szerzője Brázovay Kálmán egyetemi polgár. Az egyetemi liberális párt e röpirat ellen nyilatkozatot adott ki, minek következtében Brázovay provokáltatta a liberális párt minden tagját, úgy, hogy most tömeges párbajra van kilátás az egyetemen.

Bányaszerencsétlenség.

Budapest, április 17. Johannesburgból jelentik, hogy egy bányában ma elszakadt egy szállítókasnak a kötele. A kas, melyben benszülött munkások voltak, lezuhant a mélységbe és 26 benszülött életét vesztette.

Robbanás egy templomban.

Berlin, április 17. A berlini Szent-Mihály templomban ma délelőtt az énekpróba alatt még eddig ki nem derített okból hatalmas robbanás történt. A robbanás a baloldali torony keresztboltozatát és tetőjét légberöpitette, az orgona és a templom valamennyi ablaka összetört. A templomban lévők közül 3 gyermek súlyosan megsebesült.

A bur háború.

London, április 17. A „Daily News“ értesülése szerint Milner Alfréd főbiztos szabadságot kért, hogy Dél-Afrikából elutazhassanak. A szabadságot megkapta. A nevezett lap hozzá teszi ehhez a hírhez: Meglehet ugyan, hogy Milnernek Dél-Afrikából való ideiglenes távozása egészségi állapotával függ össze, de azért mégis azt hisszük, hogy Angliába hívták, hogy elmondja nézetét a helyzetről. A Daily Chronicle megerősíti ezt a hírt és azt mondja, hogy Milner május elsején megy Angliába, de két hónapnál tovább nem fog ott időzni.

Pretória, április 16. Cefiers bur tábornok, a kiről azt jelentették, hogy Lichtenburgnál elesett, megadta magát az angoloknak, mikor ezek elfoglalták Warmbadot, ahol a Lichtenburgnál megsebesült tábornokot ápolták.

London, április 17. Middleburgból jelentik, hogy a Stein és Devette hollétéről és mozdulatairól mit sem tudnak. Azt hiszik, hogy a két vezér elakarja hagyni az országot és seregükkel együtt Portugál területre akarnak átvonulni.

Tőzsde.

— Esti zárlat. —

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

Buza áprilisre . . .	7.52
„ májusra . . .	7.56
„ októberre . . .	7.62
Rozs októberre . . .	6.61
Zab áprilisre . . .	6.60
„ októberre . . .	5.53
Tengeri májusra . . .	5.18
„ júliusra . . .	5.30

Irányzat lanya. — Berlin egynegyed nárkával magasabb. Amerika egynegyed centtel olcsóbb.

VEGYES.

Nászút automobilon. Liebig Tivadar osztrák báró a következő hónapban megnősül s fiatal feleségével automobilon indul hosszú nászútra, mely Közép-Európára fog terjedni. Az automobil két üléses kocsis lesz, a báró és neje számára. Gépészt nem visz magával. A kocsi minden könnyűsége dacára 10 lóerejű s óránként 60 kilométer sebességgel képes haladni.

Egy leány kinszenvedése. A párisi orvosok körében nagy feltűnést kelt egy majdnem pathologikus eset. Egy 16 éves leány öt év előtt igen sok varrótűt nyelt el s most annyi idő múltán a testén mutatkoznak a tűk. Minduntalan ki-kiüt egy-egy tühegy a bőrén s az orvosok már eddig 120 varrótűt távolítottak el úgy, hogy kihúzták, amint a bőrön átütött. A szegény leány azt mondja, hogy eddigelé sohasem voltak fájdalmai, most azonban iszonyuan szenved.

A kandur a népszámlálási listában. Angolországban a legutóbb megtartott népszámlálás alkalmával egy jámbor paraszt a kandurját — valóságos élő s nem valami képzelt kandurt — mint a családjához tartozó tagot jelentette be. Az adatok a kandurról a következők: Neve: Jim. A családfőhöz való viszonya: bérlő. Neme: férfi. Foglalkozása: egérvadász, a saját szakállára. Különös ismertető jelei: sem nem vak, sem nem süket, nem is buta és nem él törvényes házasságban.

Népitélet.

Felakasztott uzorás.

— Saját tudósítónktól. —

Szohodán községben hétfőn reggel kegyetlen ítéletet tartott a föllázadt lakosság egy ottani uzorás fölött, aki már sok családot juttatott koldusbotra. Szerbán Illés gazdag szohodoli lakos, aki nagy vagyonát uzorával harácsolta össze. Mindenkinnek adott pénzt, akinek még tehermentes háza volt. Az első kölcsön rendszerint csak 6—8 százalékos volt és Szerbán nem csak hogy nem sürgette ennek az első kölcsönnek a visszafizetését, hanem még ő kínált újabb kölcsönt az ingatlan birtokra. Természetesen ezek az újabb kölcsönök 50—100 százalékosok voltak.

Mikor azután az ingatlan már megvolt terhelve, akkor Szerbán könyörtelenül perelte az adóst és elvette a kis birtokot, amelynek még háromszor akkora értéke volt, mint amennyi teher volt rajta. Így harácsolta el Szerbán a lakosság vagyonát és kerítette azt a saját kezére. A múlt hétfőre öt ilyen árverés volt kitűzve Szobodon Korin György, Buna Juon, Albu Péter, Bogner Illés és Negru Tamás szobodoli lakosok ellen. A mint a bírósági végrehajtó a község házára érkezett, az árveréshez megjelent nagyszámú lakosság megtámadta őt, úgy, hogy futással kellett menekülnie. A fölzigatott tömeg erre elment Szerbán házához.

Az uzorást, aki a nép elől elzárkózott, kivonszolták a lakásából és az udvaron félholtra verték. Ezután egy kötelet dobtak a nyakába és felkötötték az utózában a saját háza előtt egy eperfára s mialatt az áldozat ott kinlódott, addig a tömeg ütötte, verte, az asszonyok pedig kövekkel dobálták meg. Az előljáróság nem mert közbelépni, mert félt a nép dühétől, hanem az esetről azonnal értesítette a csendőrséget, mely rögtön megjelent a helyszínen s ott találta Szerbán megmerevedett holttestét az eper-

fán. A vizsgálóbíró szakadatlanul folytatja a vizsgálatot s eddig már több, mint husz embert kísértek be a törvényszékhez.

Kettős halál a fűrészek között.

— Saját tudósítónktól. —

A legborzasztóbb halállal mult ki a napokban egy szegény özvegy asszony és felnőtt fia, aki egy fűrészmalomban volt alkalmazva, mint munkás. Zsarnócsán történt a borzalmas eset, ahol — mint nekünk írják — Lupák Mihály 18 éves legény az odavaló fűrészmalomban dolgozott. Lupák a gatterek kezelésével volt megbízva. Ő indította meg a fűrészeket és ő állította el azokat.

Tegnapelőtt délben az édes anyja, özvegy Lupák Mihályné ebédet vitt fiának a fűrészgárba. Fia még akkor ott állott a gép mellett és éppen arra várt, hogy a már fűrészelés alatt lévő fenyő törzs végig érjen a hengeren s hogy ebéd után új törzset indithasson be. A csavaró hengerek lassan húzták be a fa törzset, hogy tehát gyorsabban menjen, Lipák a kezével tolt a fatörzs végét. Amikor a fűrészmű már a fa végéhez ért, Lupák még egy erős nyomást tett a fán, mire az átesett a hengereken, ő pedig bebukott a hengerek közé, amely rögtön elkapta a szerencsétlen fiatal ember fejét és karját.

A fűrészmű közben tovább dolgozott és vágta a henger által sodort Lupák testét. Édes anyja, aki a borzasztó esetnek szemtanuja volt, eldobta a kezében tartott ételhordó edényt s fiát lábánál fogva megragadta, hogy a henger közül kihuzza. E közben azonban az ő ruháját is elkapta a gép és a szegény asszonyt bevágta a fűrészek közé.

Amint a szerencsétlenséget észrevették a szomszéd gattereknél dolgozó munkások, a gépet rögtön megállították, de már akkor a fiatal Lupáknak a feje és felső testrésze szét volt fűrészelve, ugyancsak Lupákné is derékban vágta ketté a fűrészgép. Az áldozatok véres, összeroncolt holttestét egy ládába rakták és úgy szállították haza a lakásukra. A megejtett vizsgálat szerint a szerencsétlenségnek egyedül a kinszenvedett Lupák volt az okozója, aki elmulasztotta a kellő elővigyázatot.

CSARNOK.

Angyal és ördög.

(Folytatás.)

Sokáig örömmel beszéltek még a kis leányról. Hadák igyekezett minéljobban meggyőzni Dérczait és aggodó nejét, hogy Edithnek semmi baja sem lehet, kitűnő helyen van, az a gyermektelen házaspár végtelen szeretettel veszi körül.

— Bármennyire bizzam is szavaiban — mondta Dércziné, — mindaddig nem leszek teljesen nyugodt, amíg viszont nem láthatom s a keblemre ölelhetem gyermekem.

— Holnap már az is megtörténik! — mondta rá sietve és megnyugtatólag Hadák.

— Hogyan, ön . . .

— Igen asszonyom, én elvezetem önöket. Még ma utazhatunk!

— Köszönöm! Nagyon köszönöm! — felelte Dérczi, — ön áldozatot hoz ezzel.

— Tartozom vele. Nagy bünt követtem el önök ellen, ha életembe kerülne is, jóvá akarom tenni.

A Dércziné arcából öröm tükröződött le.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR. *)

Kiadó lakás.

Egy két szoba, előszoba s mellék-helyiségekből álló utczeni lakás **Czeg-léd-utca 9. szám** alatt kiadó.

Bővebb felvilágosítás nyerhető a hivatalos órák alatt alulírott ügyvéd irodájában.

Dr. Nyíry Ernő
zárjondnok.

SZINLAP.

Ma, esütörtökön „B” bérletben:

GÖRÖG RABSZOLGA.

Operette 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Heliódorus, bűvész	—	—	Sziklay M.
Aspázia, teánya	—	—	F. Kállai L.
Antónia, hercegnő	—	—	Bárdos Irma.
Marcus Pomponius	—	—	ifj. Szathmáry.
Archias, szobrász	—	—	Karacs Imre.
Dioméd, görög rabszolga	—	—	Éreczkövy K.
Irisz, Antónia, rabszolganője	—	—	Komlóssy E.
Melanopis	—	—	Szigeti L.

Holnap, pénteken „C” bérletben:

Ocskay brigadéros.

Történelmi színmű 4 felvonásban.

A **Horogh-örökösök** tulajdonát képező

41 hold ujosztásu föld

a mike-pércsi országut mentén

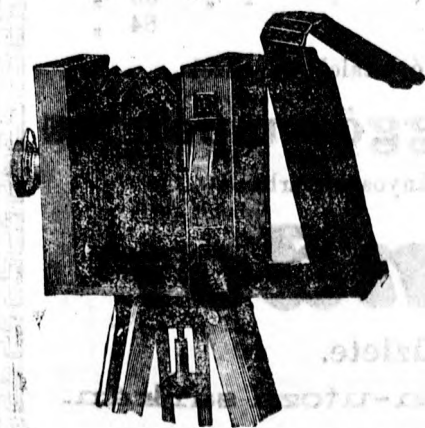
eladó.

Egész udvar

kiadó, esetleg eladó.

Értekezhetni: az örökösökkel, **Rákoczy-utca 55. szám** alatt.

Fényképészeti cikkek

ELIITE
fényképal. Piacz-utca 81. szám.

gyári raktára.

317. szám.

Az **ISTVÁN** gőzmalom-társulat
ÖRLEMÉNYEINEK
ÁRJEGYZÉKE

az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános malomgyűlésen megállapított s 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint

Szám	Kötelezettség és enged- mény nélkü készpénzfizetés mellett. Zsákkal együtt	100		Zsákon- ként a 85	kilogr.
		kor	fil.		
A.	Asztali dara nagyszemű.	28	60	—	—
B.	Szinte „ aprószemű.	27	60	—	—
0	Királyliszt	27	60	—	—
1	Lángliszt kivonat	26	60	—	—
2	Elsőrendű zsemlyeliszt	26	—	—	—
3	Zsemlyeliszt	25	20	—	—
4	Elsőrendű kenyérliszt	24	80	—	—
5	Közép kenyérliszt	24	—	—	—
6	Kenyérliszt	22	20	—	—
7	Barna kenyérliszt.	20	20	—	—
8	Takarmányliszt	12	60	—	—
11	Finom korpa zsákkal	9	60	—	—
11	„ „ zsák nélkül	9	20	—	—
12	Durva korpa zsákkal	9	—	—	—
12	„ „ zsák nélkül	8	60	—	—
12	Csirke búza zsák nélkül	7	60	—	—

A zsákok súlytartalma, — teljsúlyt tisztasúly-
nak véve. (1—?)

A. B. 0—6. számig	85 kiló.
7. és 8. szám	70 „
11. 12.	50 „

Debreczen, 1901 Április 17.

Nyári mosó

szövetek

nagy választéka

Kardos László

nagykereskedésében.

A többek között:

*Szines francia kartonok, Ze-
firek, selymes Lyones, fehér és
szines picétek, ajouros batisztok
és himzett szövetek.*

Minták szívesen szolgáltatnak.

Kunz József és Társa cégnél

Debreczen, kistemplom-bazár

a legjobb női ruhaszövetek selyem árak
mosó kelmék nagy választékban

igen jutányos áron

szereshetők be.

Maradékok és kiseleztezt árak
rendkívüli leszállított áron adatnak el.

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **Piacz-utca 12. szám** (Sten zingerr-ház) alatt lévő és 38 év óta — jóhírnek örvendő — fennálló

óra és ékszer üzletemet

május hó 1-től az Alföldi takarékpénztár épületébe (a Bika szállodával szemben)

Piacz-utca 16. sz. alá helyezem át.

A hol mint eddig is a legszolidabb bel- és külföldi áruval a legolcsóbb árak mellett állok a n. é. közönség rendelkezésére.

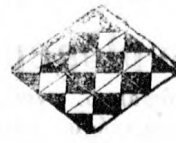
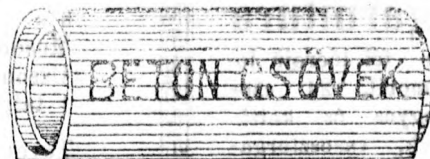
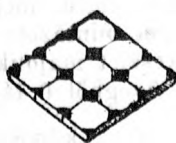
Becses pártfogásukért esedezem, tisztelettel

SERLI EDE utóda GASPARIK ANTAL

máv. műorás és ékszerkereskedő.

Egy jó házból való fiu tanulónak azonnal felvétetik.

MELOCCÓ PÉTER márvány-, mozaik lap-, ezement műk-, ezementgyár-, betonépítő-
zési vállalat, **DEBRECZEN, MARGIT-FÜRDŐ TELEP.**

Elvállal: beton csatornázások, vízlecsapolási munkákat, hidak és zsilipek építését betonból, Istálló berendezések; jászlak, burkolatok comprimált portland-czement betonból.

Műkögyártás: lábazatok, szökőkutak, vízmedenczék, betonjárdák.

Márvány és czementlap, mozaik-, terazzó- és aszfalt munkák.

RABITZ és MONIER szerkezetű építkezések. „CONCRÉT” bordás vasbeton földem szerkezet, szabadalmazott téglafonat szerkezet és üvegezett czementfalak válaszfalak részére.

PORTLAND- és ROMAN CZEMENT

és egyéb építési anyagok raktára.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Kiskágyai Érmelléki szőlőtelepemről sima és gyökeres másodosztályú és elsőosztályú **riparia portalls vesszők** jutányosan kaphatók. Értekezhetni lakásomon, Bethlen-utca 58. Ujláki Henriknél.

Butor eladás. Jó karban levő ebédlő és szalon berendezés elköltözés miatt, esetleg darabonként is eladó. Hunyadi-u. oza 19. szám alatt.

Két éves elsőrendű Mustos fehér és sima Chasselas kapható Kacz Lajos borkereskedőnél.

Cyrano de Bergerac legújabb Crém torta kapható; **BORSY** cukrázdában. 1 darab 12 fillér. Egy egész 2 korona.

A vén kertben 60. szám Kar-u. felel, szép fronttal, igen alkalmas ház és szőlő azonnal eladó.

Egy jó forgalmu fűszerüzlet, lakással Május 1-től kiadó. Vendég-utca 48. sz.

Köhögés ellen Pemetefü cukorka Borsy cukrázdában kapható; egy doboz 20 fillér.

Teljes hálószoba berendezés, igen jó állapotban, jutányos áron eladó. Péterfia-u. 39. sz. hátsó keresztépület.

Berettyó-Ujfalu mellett egy 226 holdak (1600 □ ölével) birtok eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Modern 3 szobás lakás kiadó. Jó ivóviz az udvarban. Csokonai-u. 13 szám.

Négy szoba, előszoba stb. külön udvarral, jó ivóvízzel 450 forintért kiadó. Rákóczy-utca 24. szám.

Faj tiszta, ősszel szedett, háromszor permetezett, egészséges kövidinka, kadarka és olasz rizling sima szőlővessző kapható Benyás Emilnél, Tisza-palota.

Legjobb és legolcsóbb a (Linolium padló lakk) kapható **Czeglédy és Polgárnál.**

Kiss Ignác épület- és diszmű bádógos, Debreczen, Piacz utca 34. szám. Elvállal mindenféle bádógos munkát, valamint villamcsengő berendezést és javítást jutányos áron, ugyancsak különleges bádógos munkákat pontosan készít.

8 lóerejű cséplőgarnitúra

és cséplőgép, 3 és fél lóerejű lozlos darálómalom, vetőgép, egyes és kettősek, szeceksavágó, körfűrészek, vasasztorgapad, gyalupad, mosógépek, permetezők, mangurlok, festéktörő gépek, egy nagy láncos csiga készlet, csőkefék, különböző gépalkatrészek, szijkerékek, fogaskerékek, malomkö-emelő daru, festődék részére gőzfejlesztő ruhagőzölék, centrifugális ruhafacsarók stb. üzlet felhagyás miatt jutányosan és kedvező feltételek mellett eladók Széchenyi utca 5 szám alatt. Ugyancsak kibérelhető egy kettő és három szobás lakások, műhely és bolt helyiségek a Simonffy utca felől is, valamint a Homokkertben lévő egy 5 szobás lakás, mely két lakosztályú is alakítható a II. járás 180 sz. alatt a csőszház mellett.

Kiadó üzlet. Kossuth-utca 3., a volt Kovács S.-féle helyiség Május 1-től kiadó. Értekezhetni: Kontsek Kornél női divat üzletében.

Fényes férfi ruhákról a fény levétezik. Tisztítok úgy férfi és női ruhákat, valamint napernyőt, keztyűt, nyakkendőket stb. **HUBAY GYÖRGY** mű vegyészeti ruha tisztító és javító intézete, Piacz-utca, a fő posta mellett.

Seprű, hazai gyártmányu ruha-, haj- és fogkefék, mindennemű háztartási kefeáruk gyári raktára **Márton Gyula** férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett.

Kiadó raktárhelyiségek.

A központban a Kossuth-utca 6. sz., illetőleg Sas-utca 3-ik számú ház udvarán 3 raktárhelyiség egyenként vagy együttesen 1901. Május hó 1-től kiadó. Értekezhetni: az udvarban a házmesternél, vagy **Kaszanyitzky Endre** üzletében, Piacz-utca 57.sz.

Szöllősy György ékszerész üzletében egy jó családból való fiu azonnal felvétetik.

Eladó haz. Kandia-utca 7. számú (adómentes) ház eladó. Gáz bevezetve. Jó vizü kut. Jövedelme 700 frt.

Egy utcai butorozott szoba, esetleg előszobával Május hó 1-ére kiadó, ugyanott jó házi koszt is kapható. Vár-u. 6.

Katona keztyük mosása javításal együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

Biederman házban

egy kényelmes 3 szobából és mellékhelyiségekből álló emeleti lakás, továbbá irodának alkalmas két szobából álló emeleti helyiség azonnal kiadó.

Üzlet áthelyezés miatt

leszállított áron ajánlok:

6 személyes étkezéslet karlsbadi porcellán	6 frt. 50 kr.
6 " kávé készlet	3 " 50 "
6 " theás	3 " 50 "
6 " vizes készlet ibolyaszínű	1 " 50 "
Mosdó készlet mintázott porcellán	4 " 50 "
Uzonnás készlet majolikából	1 " 50 "
1 talpastál üvegből 6 tányérral	84 "

Továbbá tükörök, képek, diszasztalok, mosdóasztalok, faldiszek,

ebédlő-, salon- és függőlámpák

a legcsinosabb kivitelben s a legjutányosabb áron:

Lám Sándor

üveg- és porcellán-üzlete.

Debreczen, piacz- és hatvan-utca sarkán.

Ia BEOCSINI

portland és román

czement.

Aszfalt elszigetelő lemez, kátrány lemez, valódi szagtalan aszfalt fedlemez, karbonium, kőszénkátrány nagyban és kicsinyben és a legjutányosabb áron kapható

Lukács Vilmosnál

Debreczen, Hatvan-u. 5 szám.

312 v. k. szám.

1901

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak V. 814/5 1901. P. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Neumann M. részére Chylinszki György debreczeni lakostól 35 korona 10 fillér tőke, úgy az esedékesség napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 9 kor. 80 fil. perkoltség erejéig 1900 évi Május hó 18-án bírósággal lefoglalt és 1020 koronára becsült fényképező gép és butorokból álló ingóságok 1901 évi április hó 29-én délelőtt 9 óra-kor kezdetét veendő és Debreczenben Piacz-utca 41. sz. a megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fog adatni.

Debreczen, 1901. Április 9.

Bódogh Zs.
birói kiküldött.